

De Standaard 01/02/2024

Drugsepidemie in Brusselse metrostations volledig ontspoord

Een dakloze in de Brusselse metro. — © Kristof Vadino

Nooit eerder doorden zoveel verslaafden door de Brusselse metro als nu. De incidenten, van geweld tot medische interventies, stapelen zich op. “Dit moet stoppen”, zegt minister Elke Van den Brandt. Pieter Van Maele

De drugsepidemie in de Brusselse metrostations neemt ongeziene, onbeheersbare proporties aan. Dat stelt *De Standaard* zelf vast. Vorige week bezocht de krant zo goed als alle 69 (pre)metrostations van de hoofdstad. We spraken tientallen drugsverslaafden, reizigers, hulpverleners, schoonmakers en werknemers van vervoersmaatschappij MIVB. We zagen hoe verschillende metrostations na zonsondergang overgenomen werden door drugsverslaafden en dealers, die zonder schroom hun waar aan de man brengen. Tot op de perrons en aan de roltrappen wordt crack gerookt. Naar sommige metrostations moeten ambulances meermaals per dag uitrukken, om verslaafden af te voeren.

Niemand weet hoeveel drugsverslaafden er precies verblijven in het Brusselse metronetwerk. Een jaar geleden werd hun aantal op 700 geschat. Intussen zou dat cijfer alweer achterhaald zijn. “We zien de aantallen maand na maand stijgen. Niet alleen in de arme gemeenten van Brussel duiken ze op, ook in de rijke stadsdelen”, zegt Bruno Valkeneers van Transit, een vzw die verslaafden begeleidt.

Beluister

Podcast | Op stap in de Brusselse metro, waar crackverslaafden thuis zijn

Uit cijfers van de spoorwegpolitie, die instaat voor de veiligheid in de metrostations, blijkt dat zij dagelijks tientallen misdrijven en incidenten vaststelt op het Brusselse grondgebied. Ook de Brusselse brandweer bevestigt dat zij dagelijks moet uitrukken om tussenbeide te komen in metrostations. “Vooral op de plekken waar notoir veel verslaafden zitten, zoals IJzer en Ribaucourt”, zegt woordvoerder Walter Derieuw.

MIVB-personeel kreeg de instructie om bij incidenten de confrontatie met drugsverslaafden niet aan te gaan, maar veiligheidsagenten op te roepen. In oktober nog gooide een dakloze vrouw ammoniak – dat wordt gebruikt om de drug crack te maken – naar bewakingsagenten. Ze waren een tijd werkonbekwaam. “De situatie is catastrofaal. In mijn dertigjarige carrière bij de MIVB heb ik dit nooit eerder meegemaakt”, zegt een afgevaardigde van de socialistische vakbond ACOD. Om de ongerustheid op de werkvloer over de situatie niet op de spits te drijven, wil hij alleen anoniem reageren. “Als dit blijft duren, volgen er vakbondsacties. We wachten niet tot er nog meer gewonden vallen.”

Verslaafden op de sporen

Bevoegd Brussels minister van Mobiliteit Elke Van den Brandt (Groen) erkent dat het zo niet verder kan en vraagt om hulp. “Het geweld en het drugsgebruik in de metro moeten stoppen”, zegt ze. “Tegelijk moeten de verslaafden geholpen worden, anders blijft het probleem zich verplaatsen. We nemen onze verantwoordelijkheid, investeren miljoenen, maar hebben steun nodig. Dit overstijgt onze mogelijkheden. Toen het Zuidstation werd aangepakt, hebben we de federale politie gevraagd om een globaal plan, omdat het probleem zich anders zou verplaatsen. Dat blijkt nu ook. Een federale investering en een nationaal drugsbeleid zijn onmisbaar.”

Bij de federale politie klinkt het dat er recent 25 extra agenten werden aangenomen voor de spoorwegpolitie. “Maar elke dag patrouilleren in 69 metrostations, daarvoor hebben we echt de mankracht niet”, zegt woordvoerster An Berger. “We rekenen op hulp van de MIVB.”

De MIVB noemt de situatie “zeer moeilijk”. Soms moet het metroverkeer worden stilgelegd, omdat verslaafden op de sporen lopen of brand stichtten. “Onze reizigers en personeel worden hier dagelijks mee geconfronteerd”, zegt woordvoerster Ann Van Hamme. “Tegelijk proberen we ons zo humaan mogelijk op te stellen voor mensen in een precare situatie.”

De hoop weerklinkt dat een nieuwe opvang- en gebruikruimte voor verslaafden aan Tour en Taxis soelaas biedt. Maar voor dat gebouwd is, zijn we enkele jaren verder. De MIVB werkt ook aan een nieuw team, dat de klok rond daklozen en drugsgebruikers zal begeleiden naar centra. En dit jaar wil ze veertig extra veiligheidsagenten aanwerven, een versterking van de dienst met een derde.

Valkeneers noemt het “positief” dat er maatregelen op komst zijn. “Maar als het aantal verslaafden zo snel blijft stijgen, is alles al achterhaald nog voor het uitgerold is.”

Lees ook

Honderden drugsverslaafden in Brusselse metrostations: “Heroïne, cocaïne, crack. In de metro kan je alles krijgen”

